

[Axel Ivan Pedersen.]

boligfond med det formål at bruge midlerne til billiggørelse af nybyggeriet. Siden har andre beskæftiget sig med spørgsmålet, uden at man i øvrigt er kommet ud over drøftelsernes stade. Når man ikke er det og der således ikke er kommet realiteter frem, må det formentlig hænge sammen med, at det ikke er så ligetil, som man måske ved en overfladisk betragtning vil være tilbøjelig til at mene. Om man i den embedsmandskommission, som beskæftiger sig med problemerne vedrørende den gamle boligmasse, har tanker i den nævnte retning med i overvejelserne, skal jeg lade være usagt.

Der knytter sig nemlig til oprettelsen af en boligfond mange problemer, og særlig to aldeles afgørende. For det første: hvorfra skal midlerne komme? For det andet: hvem skal nyde godt af fondens midler? I den nævnte diskussion var én ting helt sikker, nemlig dette at forslaget ikke vandt tilslutning i de kredse, der skulle betale for noget, som helt andre mennesker skulle nyde godt af. Man ville simpelt hen ikke acceptere, at de, der boede i den gamle boligmasse, skulle være med til at betale for dem, som rykkede ind i den nye.

Det foreliggende lovforslag synes da heller ikke at bygge på midler fremkommet ved lejestigning i den gamle boligmasse, og der er for så vidt her trukket en meget klar linje op. Om det er udtryk for, at man ikke fra forslagsstillernes side mener, at en del af provenuet ved en eventuel huslejeudligning bør gå i samfundets kasse til afhjælpning af boligproblemet, skal jeg lade være usagt. En af forslagsstillerne, det ærede medlem hr. Kai Moltke, har ellers under boligdebatten i januar 1962 gjort sig til talsmand herfor.

Det foreliggende lovforslag beskæftiger sig kun i vage vendinger med spørgsmålet om, hvorfra midlerne skal komme, og den ærede ordfører for forslagsstillerne brugte selv for et øjeblik siden udtrykket „finde udveje“. Altså uden nærmere at præcisere, om det er gennem besparelser på finansloven, om det er gennem nye skatter og afgifter, eller om det er ved en almindelig forhøjelse af statsskatterne, at midlerne skal skaffes, står der i lovforslagets § 5, at fondens midler bl. a. skal tilvejrbringes ved be-

villing på den årlige finanslov og ved provenuet af skatter og afgifter efter herom trufne bestemmelser i de pågældende love; endvidere ved overførelse af en del af provenuet fra visse opsparingsordninger, herunder den bundne opsparing — som forslagsstillerne ikke har stemt for — og endelig ved, at fonden tilføres midler fra offentlige pensionsfonds og offentlige institutioners kapitalbeholdninger.

Det vil i realiteten sige, at der kun er tale om omposteringer af visse kapitalposter, en jonglering med tallene, der ikke skaffer en øre mere i kassen. Da det er penge, der skal til, og man ikke konkret vil henvise til, hvor de skal komme fra, men nøjes med en almindelig henvisning til statskassen, må det betyde, at staten skal ud på lånemarkedet. Det samme vil nok gøre sig gældende, når staten skal dække differencen mellem forslaget 4 pct.s rentesats og markedsrenten, idet jeg ikke går ud fra, at man med rimelighed kan forlange, at offentlige institutioners kapitalbeholdning og pensionsfonds, der ofte investeres i obligationer, kan nøjes med 4 pct.s forrentning. Det vil i hvert tilfælde have en katastrofal virkning for tillægspensionens kommende fondsmidler. Men enten staten skal optræde på den ene eller den anden måde i sit forhold til den foreslåede byggefond, vil konsekvensen heraf blive den, at vi får nyt kursfald på obligationer og dermed rentestigning. De boligsøgende vil da være lige vidt. Der er jo ingen fordel ved at få billige tredjeprioritetslån i boligfonden, hvis renten på de foranstående prioriteter stiger tilsvarende.

Rent finanspolitisk og boligpolitisk må det derfor stå os klart, at gennemførelse af en lovgivning som den, der her er foreslået, i realiteten vil føre os tilbage til en tilstand, som svarer til boligloven, vi havde før 1954, blot at der nu søges sat et administrationsled ind mellem boligministeriet og hypotekbanken, et administrationsorgan, hvis funktioner ikke vil gøre administrationen billigere. Det havde da været meget lettere at stille forslag om at lade tredjeprioritetsinstitutterne administrere en ordning med 4 pct.s obligationer og lade staten betale kurstabet ved låntagernes salg af obligationerne, men så ville forslagsstillerne ganske vist ikke have fået lejlighed til at anvende